

UZASADNIENIE

W dniu 3 grudnia 2013r. A. K.prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...)w W.wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W.z dnia 25 października 2013 r. nr (...)i wniósł o jej uchylenie w całości lub o jej zmianę poprzez przyznanie jego pracownicy M. P.prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28.04.2013 r. do 31 lipca 2013 r., zasiłku macierzyńskiego za okres od 1.08.2013 r. do 18.12.2013 r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 19.12.2013 r. do 29.01.2014 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 30.01.2014 r. do 30.07.2014 r. oraz niezobowiązwanie płatnika składek (...)A. K.do zwrotu nienależnie wypłaconego M. P.zasiłku chorobowego od dnia 28 kwietnia 2013 r. do 31 lipca 2013 r. i zasiłku macierzyńskiego od 1 sierpnia 2013 r. do 30 września 2013 r. wraz z odsetkami w łącznej kwocie 72.454,79 zł. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, iż organ rentowy decyzją nr (...) z dnia 16 października 2013 r. stwierdził, że M. P.jako pracownik u płatnika składek (...)A. K.nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 01.02.2013 r., w konsekwencji czego wydał decyzję zaskarżoną w niniejszym postępowaniu. W ocenie odwołującego, decyzja z dnia 16 października 2013 r. była niezasadna, stąd M. P.winna podlegać ubezpieczeniom społecznym jako pracownik od 1 lutego 2013 r. i wypłacone jej przez płatnika świadczenie było jej należne. Ze względu na to, że odwołujący zaskarżył także decyzję z dnia 16 października 2013 r., wniósł o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie do czasu rozpoznania przez Sąd Okręgowy odwołania od decyzji z 16 października 2013 roku. (odwołanie z załącznikami – k. 3-20)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.wniósł o oddalenie odwołania, gdyż w decyzją nr (...) z dnia 16 października 2013 r. stwierdził, że Pani M. P.od dnia 01.02.2013 r. nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...). Z tych względów, biorąc pod uwagę, iż zasiłek chorobowy oraz macierzyński przysługują ubezpieczonej, która stała się niezdolna do pracy z powodu choroby oraz urodziła dziecko w czasie ubezpieczenia chorobowego, a M. P.nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu w spornym okresie, nie przysługiwało jej prawo do zasiłku chorobowego ani macierzyńskiego, zaś wypłacone zasiłki podlegały zwrotowi. (odpowiedź na odwołanie – k. 21-24)

Postanowieniem z dnia 11 marca 2014 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. do czasu rozstrzygnięcia sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygn. akt XIV U 6801/13, której przedmiotem było podleganie M. P. ubezpieczeniom społecznym. (postanowienie – k. 35-36)

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2016 r. Sąd podjął zawieszony postępowanie. (postanowienie – k. 52)

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2016 r. Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu M. P., która przystąpiła do niniejszego postępowania jako zainteresowana. (postanowienie – k. 53, oświadczenie – k. 132)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 stycznia 2013 r. pomiędzy M. P. jako pracownikiem a A. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) została zawarta umowa o pracę na czas określony od 1 lutego 2013 r. do 1 lutego 2015 r., na podstawie której M. P. została zatrudniona na stanowisku new business manager za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 17.000 zł brutto. Umowa ta była wykonywana przez obie strony stosunku pracy. (uzasadnienie wyroku w sprawie XIV U 6800/13 – k. 90-100)

M. P. będąc w ciąży była niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie od 26 marca 2013 r. do 4 sierpnia 2013 r. Za okres od 26 marca 2013 r. do 27 kwietnia 2013 r. pracodawca wypłacił jej wynagrodzenie chorobowe na podstawie art. 92 Kodeksu pracy. Za dalszy okres niezdolności do pracy został jej wypłacony zasiłek chorobowy. W dniu 1 sierpnia 2013 r. M. P. urodziła dziecko i od tego dnia do 30 lipca 2014 r. zgodnie z wnioskiem pracownicy pracodawca udzielił jej urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego. Ojciec dziecka nie zamierzał korzystać z zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego.

(okoliczności bezsporne, zaświadczenia płatnika składek – k. 4-5 akt ZUS, zaświadczenia lekarskie – k. 6-9 akt ZUS, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 10 akt ZUS, oświadczenie – k. 11 akt ZUS)

Za okres od 1 sierpnia 2013 r. do 30 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wypłacił M. P. zasiłek macierzyński, a następnie w dniu 16 października 2013 r. organ rentowy wydał decyzję nr (...) stwierdzającą brak podlegania przez M. P. jako pracownika u płatnika składek (...) A. K. obowiązkowym ubezpieczeniem: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 1 lutego 2013 r. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, iż zgłoszenie roszczenia zasiłkowego w krótkim terminie od zgłoszenia ubezpieczonej do pracowniczych ubezpieczeń społecznych przez płatnika (...) A. K. wzbudziło wątpliwości, czy w tym przypadku faktycznie został nawiązany stosunek pracy, czy też zgłoszenia dokonano jedynie w celu umożliwienia uzyskania przez pracownika świadczeń z funduszu ubezpieczeń społecznych. Po przeprowadzeniu kontroli w przedsiębiorstwie (...) ustalono, że bardzo krótki okres objęcia ubezpieczeniem oraz bardzo wysokie wynagrodzenie M. P., które nie korespondowało z dochodami wykazywanymi w okresie bezpośrednio poprzedzającym zatrudnienie u płatnika jak i w okresach wcześniejszych, pozwalają sądzić, iż jej zatrudnienie na podstawie umowy o pracę z dnia 24 stycznia 2013 r. miało na celu jedynie uzyskanie, w sposób nieuprawniony, bardzo wysokich świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zastrzeżenia organu rentowego budziły także przyczyny zawarcia umowy o pracę, jak i krótki okres rzekomego świadczenia pracy – od 1 lutego 2013 r. do 25 marca 2013 r. (decyzja nr (...) - k. 2 akt ZUS)

Odwołanie od tej decyzji wniósł A. K., domagając się jej uchylecia lub zmiany poprzez uznanie, że M. P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu. (odwołanie – k. 7-17)

W dniu 25 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wydał decyzję znak (...), którą odmówił Pani M. P. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28-04-2013r. do 31-07-2013r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 01-08-2013r. do 18-12-2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego zasiłku macierzyńskiego od 19-12-2013r. do 29-01-2014r. i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 30-01-2014r. do 30-07-2014r. oraz zobowiązał płatnika składek (...) A. K. do zwrotu nienależnie wypłaconego M. P. zasiłku chorobowego od 28-04-2013r. do 31-07-2013r. i zasiłku macierzyńskiego od 01-08-2013r. do 30-09-2013r. wraz z odsetkami w łącznej kwocie 72.454,79 zł, na którą składała się należność główna w kwocie 70.315,08 zł i odsetki w kwocie 2.139,71 zł. W uzasadnieniu decyzji organ powołał się na treść decyzji z dnia 16 października 2013 r. stwierdzającej niepodleganie przez M. P. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) A. K. (decyzja znak (...) - k. 1 akt organu rentowego)

Wyrokiem wydanym w dniu 3 listopada 2014 r. w sprawie XIV U 6800/13, Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. z dnia 16 października 2013 r. o nr (...) w ten sposób, że ustalił, że M. P. jako pracownik A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. K. w W. podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 lutego 2013 r. Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie III AUa 474/15. (wyroki z uzasadnieniami – k. 89-128)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy w postaci dokumentów załączonych do akt sprawy i akt organu rentowego.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów załączonych do akt sprawy albowiem ich wiarygodność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu. Podkreślenia wymaga, iż orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie XIV U 6800/13 i Sądu Apelacyjnego w sprawie III AUa 474/15 uznać należało za kluczowe w niniejszym postępowaniu. Stosownie bowiem do treści art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Z kolei w myśl art. 29 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

W rozpoznawanej sprawie sporna była okoliczność, czy zdarzenia stanowiące podstawę do uzyskania prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego, tj. niezdolność do pracy M. P. oraz urodzenie przez nią dziecka, przypadają w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Okoliczność podlegania ubezpieczeniu społecznemu w razie choroby i macierzyństwa ustalana jest, zgodnie z art. 1 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy, na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Stosownie zatem do treści art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają m.in. osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy, czyli osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Z kolei art. 13 ust. 1 tejże ustawy zakreśla ramy czasowe podlegania tym ubezpieczeniom i w przypadku pracowników obejmuje on okres od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

W świetle powyższych regulacji stwierdzić należy, że podstawę do objęcia M. P. obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, w tym ubezpieczeniem chorobowym, stanowił jej status jako pracownika płatnika składek - A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w W., zgodnie z zawartą między nimi umową o pracę.

Organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję w zakresie odmowy przyznania M. P. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28-04-2013r. do 31-07-2013r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 1-08-2013r. do 30-07-2014r., rozstrzygnięcie swoje oparł na nieprawomocnej decyzji z dnia 16 października 2013 r., którą ustalił, iż M. P. nie podlegała od 1 lutego 2013 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) A. K.. Przedmiotowa decyzja została następnie zmieniona prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie wydanym w sprawie XIV U 6800/13, który ustalił, że M. P. jako pracownik A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. K. w W. podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 lutego 2013 r. Orzeczenie to w sposób ostateczny rozstrzygnęło kwestię podlegania przez M. P. ubezpieczeniu społecznemu w spornym okresie.

W świetle powyższego uznać zatem należy, iż zaskarżona decyzja z dnia 25 października 2013 r. była niezgodna z dyspozycją art. 6 ust. 1 i art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Skoro bowiem M. P. podlegała w okresie od 28 kwietnia 2013 r. do 30 lipca 2014 r. ubezpieczeniu chorobowemu, to wobec niekwestionowania w toku niniejszego postępowania faktu spełnienia przez nią pozostałych przesłanek do uzyskania prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie miał podstaw do odmowy przyznania jej i odmowy wypłaty tych świadczeń.

Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy naruszył także art. 84 ust 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, który nakłada na płatnika składek obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z ubezpieczeń społecznych wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek nieprawdziwych danych, mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. W rozpoznawanej sprawie, w świetle rozstrzygnięcia zawartego w przywołanym wyżej wyroku Sądu Okręgowego, nie doszło bowiem do przekazania przez płatnika składek A. K. nieprawdziwych danych. Płatnik bowiem prawidłowo zgłosił M. P. do ubezpieczeń społecznych, wypełniając obowiązek pracodawcy wynikający z treści art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd zważył również, iż zgodnie z art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Przepis ten stanowi dla organu rentowego samodzielną podstawę do uchylecia lub zmiany decyzji. Organ rentowy mimo powzięcia wiadomości o treści wyroku Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego, na datę orzekania w niniejszej sprawie, nie zmienił zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji, a zatem Sąd rozstrzygnął merytorycznie w sprawie w ten sposób, że zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 25 października 2013 roku, znak (...) w ten sposób, że przyznał M. P. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 28 kwietnia 2013 roku do 31 lipca 2013 roku, do zasiłku macierzyńskiego za okres od 1 sierpnia 2013 roku do 18 grudnia 2013 roku, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 19 grudnia 2013 roku do 29 stycznia 2014 roku i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 30 stycznia 2014 roku do 30 lipca 2014 roku oraz nie nakazał płatnikowi składek A. K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. K. w W. zwrotu wypłaconego M. P. zasiłku chorobowego za okres od 28 kwietnia 2013 roku do 31 lipca 2013 roku oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 1 sierpnia 2013 roku do 30 września 2013 roku w łącznej kwocie 72454,79zł (siedemdziesiąt dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt dziewięć groszy).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu).

Wobec powyższego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Ewa Dmitruk

Zarządzenie: (...).